

Кирило Олексійович ФЕДЧУК,

студент групи 33 ТТпр

Харківського національного технічного

університету сільського господарства імені Петра Василенка

Карина Олександрівна ДЕМ'ЯНЕНКО

студентка групи 44 ТТпр

Харківського національного технічного

університету сільського господарства імені Петра Василенка

Науковий керівник – ЛАРИНА Тетяна Федорівна,

доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри національного

технічного агрологістики і управління ланцюгами постачань Харківського

національного технічного університету сільського господарства

імені Петра Василенка

ЛОГІСТИКА ЯК ФАКТОР НАРОЩУВАННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ В АГРАРНОМУ БІЗНЕСІ

Аграрний сектор України виступає провідною галуззю національного господарства і став однією з сфер, що отримала позитивний імпульс від лібералізації національного зовнішньоторговельного режиму в результаті набуття членства у ВТО. Протягом 2008-2019 рр. частка експорту сільськогосподарської продукції від загального експорту товарів з України (Рис. 2) зросла з 16,9% в 2008 році до 48% в 2019 році.

Рис. 2. Частка експорту сільськогосподарської продукції від загального експорту товарів з України у 2008 – 2019 роках

Складено за [1]

Представлені на рис. 1 статистичні у поєднанні з тим фактом, що від 25% ціни на аграрну продукцію становлять логістичні витрати, доводять необхідність вдосконалення концепції логістики в аграрному секторі. Основний напрямок вдосконалення логістичного менеджменту полягає в зміні традиційної системи організації агробізнесу на нову сучасну модель управління логістичними ланцюгами створення доданої вартості аграрної продукції. При цьому варто відмітити взаємозалежність процесів мікроекономічного рівня (трансплантації сучасних методів підвищення ефективності управління матеріальними потоками на рівні окремих сільськогосподарських підприємств) та макроекономічних тенденцій розвитку національної економічної системи на основі нарощування її конкурентоспроможності та експортного потенціалу.

Значний синергетичний ефект застосування логістичних підходів в агросекторі формує розуміння необхідності державного регулювання зазначеного напрямку, зокрема з урахуванням досвіду країн, що демонструють ефективні моделі коригування відносин в рамках логістичних ланцюгів постачань аграрної продукції - США, Канади, країн Західної Європи, Австралії.

Системи логістичного менеджменту сільськогосподарських підприємств потребують удосконалення в наступних напрямках: спеціалізація підприємств, повнота циклу виробництва, масштаби діяльності та рівень кооперації. Розглядаючи логістичну діяльність сільськогосподарських підприємств як практичну реалізацію комплексних логістичних функцій, які поділяються на логістичні процеси та логістичні операції, потрібно відзначити, що застосування науково-методичного інструментарію й практичних досягнень логістичної науки в аграрній сфері ускладнено специфікою та особливостями сільського господарства. Серед них варто виділити наступні: біологічна природа частини матеріальних потоків; диверсифікація матеріальних потоків, що викликає необхідність формування специфічних ланцюгів постачання для кожного з генерованих його елементів; необхідність тривалого зберігання запасів як готової продукції, так і сировини (насіння, корми) в наслідок яскраво вираженого сезонного характеру виробництва; дуалізм матеріального потоку, який практично на будь-якій стадії може бути одночасно сировиною для

наступної стадії логістичного ланцюга й кінцевим продуктом; значна зміна матеріального потоку на шляху до кінцевого споживача, що в свою чергу потребує відповідних змін режиму зберігання та транспортування.

Логістичний підхід до управління діяльністю сільськогосподарських підприємств дозволяє розглядати як основу їх функціонування рух матеріальних та супутніх потоків, а його впровадження повинно мати комплексний характер стосовно регулювання поточкових процесів у сфері виробництва та обігу. Специфіка аграрної сфери актуалізувала поширення послуг логістичних провайдерів, якими здійснюється комплексний агрологістичний сервіс та управління логістичним ланцюгом суб'єктів агробізнесу. Важливим об'єктом логістичного менеджменту в середовищі аграрного виробництва стали системи транспортування, перероблення та логістичного забезпечення зберігання продукції.

Список бібліографічних посилань

1. Україна вошла в тройку крупнейших экспортеров сельскохозяйственной продукции в ЕС. *Европейская правда*. URL: <https://www.eurointegration.com.ua/rus/news/2020/01/12/7105023/>

Олена Олександрівна ПЕТРИК,

студентка групи 33 ТТпр

Харківського національного технічного університету сільського господарства імені Петра Василенка

Науковий керівник – ЛАРИНА Тетяна Федорівна,

доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри національного технічного агрологістики і управління ланцюгами постачань Харківського національного технічного університету сільського господарства імені Петра Василенка

ТЕХНОЛОГІЧНІ УМОВИ ЗБИРАННЯ ЗЕРНОВИХ КУЛЬТУР

Збирання урожаю є заключним етапом тривалого технологічного циклу вирощування сільськогосподарських культур, за якого необхідно чітко дотримуватися своєчасності та строків виконання робіт з метою мінімізації втрат біологічного матеріалу, збереження його високих насінневих,